

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНИ

(оглядова довідка за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами
за квітень 2017 року)

Актуальність креативних індустрій засвідчила **Міжнародна науково-практична конференція «Культурні і креативні індустрії: історія, теорія та сучасні практики»**, яка проходила 24–25 квітня у столичному проектному майданчику DEC place. Захід було організовано Міністерством культури України за підтримки «Конгресу Активістів Культури», Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв та Національного бюро програми ЄС «Креативна Європа» в Україні. Спікери конференції: керівники Міністерства культури України, Представництва ЄС в Україні, Програми ЄС та Східного партнерства «Культура і креативність», проект ЄС «A4U», Британської Ради, Чеського центру в Києві, Італійського інституту культури в Україні, Единбурзької бізнес-школи в Україні, НКММК «Мистецький Арсенал», Ukrainian Fashion Week, Національного центру Олександра Довженка, Агенції культурних стратегій та ін. Основна робота конференції передбачала ознайомлення з перспективами розвитку креативних індустрій в Україні та у світі, презентацію програми ЄС «Креативна Європа» з підтримки культурних проектів, панельні дискусії з представниками міжнародних центрів культури, індустрій видавництва, медіа та інших, обговорення та напрацювання пропозицій щодо сприяння розвитку креативних індустрій із залученням зацікавлених сторін та експертного середовища.

До століття Української національної революції 1917–1921 років, яке відзначається упродовж року, цього місяця було організовано: тематичні виставки – у відділі стародруків, рідкісних і цінних книг Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого та у Шевченківському національному заповіднику в Каневі Черкаської області, презентації фотолітопису «За Україну, за її долю, за честь і волю, за народ», документальної хроніки «За Україну, за її волю! (миттєвості української історії)» (реж. С. Буковський), а також виставки «Постаті Української національної революції 1917–1921» і «Сто перемог України (1917–2017)» – у Львові; науково-практичну конференцію «Українська революція 1917–1921 рр.: погляд з XXI століття» – у Миколаївській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. О. Гмирява; відкриття пам'ятника поручику

Армії УНР Ю. Горлісу-Горському, авторові спогадів «Холодний Яр» – в урочищі Чорний Ворон, на околиці села Розумівка Олександрівського району Кіровоградської області.

«Утвердження української мови у сфері культури та освіти України» – такою була назва **Всеукраїнської науково-практичної конференції**, яка проходила 27 квітня в Київському міському будинку вчителя за підтримки Міністерства культури України та ініціативи Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка. На ній виступили понад 20 науковців та громадських діячів, серед яких П. Мовчан, В. Василенко, П. Гриценко, О. Пономарів, І. Ющук, Л. Масенко, Т. Марусик, М. Сидоржевський та ін. Доповіді стосувалися тем аналізу стану розвитку державної мови та її використання в усіх сферах суспільного життя, зокрема і в сферах культури, освіти, ЗМІ, напрацьованих змін до мовного законодавства та вживання української на підконтрольних та окупованих територіях держави.

26 квітня було відзначено Міжнародний день пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф. У Києві впродовж місяця відбувалися меморіальні, урочисті, культурно-мистецькі, благодійні заходи, уроки пам'яті тощо. Зокрема, члени Уряду України, народні депутати, ліквідатори аварії на ЧАЕС, родини загиблих героїв Чорнобиля, релігійна громада взяли участь у церемонії вшанування пам'яті загиблих внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС біля Меморіального кургану «Героям Чорнобиля» та пам'ятного знака «Воїнам Чорнобиля». У Миколаївському храмі пам'яті жертв Чорнобильської катастрофи у Шевченківському районі міста Києва відбулися Божественна Літургія та освячення відреставрованого пам'ятника-кургану та парку пам'яті Жертвам аварії на ЧАЕС. У заходах взяли участь духовенство Києва та ліквідатори наслідків аварії на ЧАЕС. А у Патріаршому соборі Воскресіння Христового (УГКЦ) відбувся концерт-реквієм «Чорнобиль – молодь буде пам'ятати». У ньому взяли участь близько 200 артистів, серед яких – Герої України Н. Матвієнко і А. Паламаренко, народні артисти України, заслужені діячі мистецтв, лауреати міжнародних конкурсів.

Численні заходи до сумної дати було організовано в містах України. Це – фотодокументальні виставки, розгорнуті у Рівненському обласному краєзнавчому музеї, у Волинському обласному краєзнавчому музеї та інших закладах культури, тематичний вечір, проведений у приміщенні Волинського обласного театру ляльок, встановлення пам'ятного знака учасникам ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС у Костополі Рівненської області та багато інших.

До Міжнародного дня ромів у Києві було організовано **Міжнародну конференцію «Впровадження ромської Стратегії в Україні: крок за кроком»**, що відбулася за ініціативи Міжнародного благодійного фонду «Чіріклі», Програми «Медіація для ромів «Ромед», Ромського радіо «Чірікло» та підтримки Європейського Союзу і Ради Європи. У конференції взяли участь член команди підтримки Спеціального представника Генерального секретаря Ради Європи з ромських питань, керівник програми «Ромед – 2» Маркос Андраде, менеджер MRG Європа Ніл Кларк, представники Офісу Уповноваженого Верхов-

ної Ради України з прав людини, міністерств та відомств, регіональних органів влади, громадських організацій ромської національної меншини України та незалежні експерти. Учасникам конференції було представлено результати впровадження Програми «Ромед – 2» в Україні та надано можливість обговорити стан справ у сфері взаємодії ромських громад з представниками місцевих органів влади на прикладі пілотних регіонів впровадження Програми: Закарпатської, Кіровоградської, Київської та Харківської областей. А 8 і 9 квітня в столичному концертному залі «Більшовик» проходили святкові концерти, підготовлені циганським театром «Романс».

До 130-річчя від дня народження видатного скульптора, режисера і драматурга І. Кавалерідзе в Києві, Одесі, Сумах та Ромнах Сумської області було проведено круглі столи, конференції, художні виставки, обговорення в бібліотеках. Зокрема, Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого організувала книжкову експозицію, яка представила творчий доробок митця, документи про його життєвий і творчий шлях. А у Сумському обласному художньому музеї ім. Н. Онацького працювала виставка, яка включала майже 50 творів митця з фондів закладу, а також численні документи, світлини, особисті речі. З 1989-го по 1996 рік у Сумах на правах відділу обласного художнього музею працювала скульптурна галерея І. Кавалерідзе – єдиний на той час в Україні музей сучасної скульптури. Це посприяло тому, що нині у фондах сумського культурно-мистецького закладу зберігається унікальна колекція робіт митця.

Ряд заходів було спрямовано на підтримку військових Антитерористичної операції, що продовжувалася на сході країни. Серед них – благодійний ярмарок «Від серця – до серця», який впродовж трьох днів проходив в Центрі творчості дітей і юнацтва Святошинського району столиці. Виручені кошти буде передано 9 пораненим бійцям та офіцерові – учасникам АТО, які лікуються в ампутаційному відділенні Ірпінського військового шпиталю. Попитом на благодійному ярмарку користувалися картини і малюнки юних художників, оригінальні кухонні дошки, шкатулки, підставки для олівців і ручок, дерев'яні ложки та інші вироби майстрів різьблення по дереву і випилювання лобзиком, різноманітні сувеніри, обереги.

У київському залі Ballpark відбулася презентація другої частини соціального мультимедійного проекту «Переможці», організаторами якого є телеканал «1+1» і журнал VIVA! Головне завдання «Переможців» – це психологічна реабілітація ветеранів та розвиток спортивного протезування та спрямування виручених добродійних коштів саме на цю мету. Цього року було презентовано новий проект, героями якого стали паралімпійці та ветерани АТО з протезами і на візках. Презентація проекту відбулася 19 квітня. А вже з наступного дня можна було побачити світлини героїв проекту, авторами яких є О. Мордерер та Т. Рубльова.

4 квітня в Національному музеї історії України у Другій світовій війні відбувся захід пам'яті Героя України А. Кизила – «Політ „Орла”» – за участі членів його родини, друзів та бойових побратимів. 29 січня 2017 р. офіцер загинув, виконуючи бойове завдання в районі промзони Авдіївки Донецької області.

24 квітня у львівському Палаці мистецтв відкрилася фотовиставка «Добровольчий батальйон „ОУН”: два роки війни». Її метою було привернути увагу до цього батальйону та його бійців, які захищають територіальну цілісність України. Представлені світлини демонстрували бойову звитягу та побут добровольців.

У Національному історико-архітектурному заповіднику «Кам'янець», що в Хмельницькій області проходила виставка «Військово-польовий АРТ». Її експонати – військова амуніція та обладнання із зони АТО, перетворені на арт-об'єкти з національною символікою.

У рамках масштабного соціально-мистецького проекту «Пісні Війни» відбулася прем'єра вже восьмої композиції – «Воля». Пісню записали кіборг С. Паплінський з фронтменом гурту Kozak System І. Леню.

МУЗИКА

Із 17 до 30 квітня в Києві під патронатом українських православних церков за організаційної підтримки Міністерства культури України та посольств в Україні Угорщини, Швейцарії, Узбекистану, Італії, Литви, Польщі проходила **IX Міжнародна Пасхальна асамблея «Духовність єднає Україну»**. У її проведенні допомогу також надали обласні й міські держадміністрації та культурно-освітні заклади Вінниці, Рівного, Львова, Запоріжжя, Кропивницького, Житомира, Миколаєва, Чернігова й Ніжина. Заходи Асамблеї цього року проходили на багатьох концертних майданчиках і в храмах Києва. А її програма включала 46 імпрез. З них – 20 хорових концертів, до яких доєдналися 4 фольклорні, 3 вокально-симфонічні, 2 камерно-інструментальні, симфонічна, оперно-вокальна, ансамблево-фортепіанна імпрези, виступи ансамблів пісні й танцю «Сіверські клейноди» (Чернігів) і «Дарничанка» (Київ). Проведення асамблеї – 2017 збіглося з 80-річчям кафедри хорового диригування Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, тож вона підготувала виступи хорових колективів навчальних музичних закладів різних міст, майстер-класи, круглий стіл тощо. Знаковими мистецькими заходами стали «Музичні діалоги»: «Україна–Швейцарія», «Україна–Угорщина», «Україна–Литва» тощо. Окремою подією був концерт-реквієм пам'яті загиблого в АТО українського оперного співака, Героя України В. Сліпака у Великому залі Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Саме з того дня цей зал носитиме його ім'я.

З 17 до 27 квітня столиця приймала учасників **XI Міжнародного конкурсу молодих піаністів пам'яті Володимира Горовиця (старша група, вік 16-33 роки)**. Участь у конкурсі взяли 24 музиканти з 8 країн світу. Вони змагалися у 4 етапи: перший та другий тури – виступи із сольною програмою, півфінал (6 осіб) – виступ у супроводі симфонічного оркестру (концерти віденських класиків), фінал (3 особи) – виступ у супроводі симфонічного оркестру (концерти періоду від романтизму до сучасності). Серед фіналістів від України – Д. Чоні, який закінчив Київську спеціалізовану музичну школу ім. М. Лисенка, а нині навчається в університеті музики та виконавських мистецтв австрійського міста

Грац (він здобув II премію і золоту медаль) та О. Леонов, який навчається у Київському інституті музики ім. Р. Глієра (III премія і бронзова медаль).

З 20 по 29 квітня в Києві відбувся **V Міжнародний інструментальний конкурс Є. Станковича**, в якому взяли участь понад 500 учасників з різних міст України, а також з Білорусі, Польщі, Китаю. Під час конкурсу музиканти змагалися у таких номінаціях: солісти, фортепіанні ансамблі, камерні ансамблі, великі ансамблі, оркестри за віковими категоріями: молодша група А – до 8, В – 9–11, С – 12–14, D – 15–18 років; старша група – від 19 до 32 років. У номінаціях «Фортепіано з оркестром» та «Скрипка з оркестром» конкурсанти виступали разом із музикантами Державного академічного естрадно-симфонічного оркестру України. Уперше на фестивалі було вручено 5 Гран-прі, з яких чотири здобули наші учасники: А. Груй – молодша група – «Фортепіано з оркестром» (Київ), К. Ващенко – середня група – «Скрипка з оркестром» (Київ), Л. Хрустальова – старша група – «Фортепіано з оркестром» (Харків), Духовий оркестр «Галс» Миколаївського державного вищого музичного училища – старша група – «Оркестри» (Миколаїв).

XXIII Міжнародний фестиваль нової музики «Два дні й дві ночі» відбувся 22–24 квітня в Одесі. Організатор заходу – асоціація «Нова музика» за підтримки департаменту культури та туризму Одеської міської ради. Фестиваль акцентував увагу на театралізації перформансів у комбінації з візуальними, мультимедійними, відео- і кіноакціями. В ході фестивалю глядачам було представлено 48-годинний театралізований перформанс у форматі нон-стоп. На згадку про трагічно загиблого співака, Героя України В. Сліпака, який брав участь у найпершому фестивалі, 23 роки тому, в опері «П'єро мертвопетлює» О. Козаренка, в цьогорічній програмі відбувся повторний її показ. Інструментальну частину виконав ансамбль SENZA SFORZANDO, а головну вокальну партію – український співак А. Малинич. Ще одну сцену-концерт було присвячено пам'яті трагічно загиблого композитора Ю. Гомельської, – незмінної учасниці багатьох фестивалів.

З 20 по 29 квітня в Сумах пройшов **XXIV Міжнародний фестиваль органної, камерної та джазової музики «Organum – 2017»**. В залі обласної філармонії і католицькому храмі виступили: Т. Журавель (сопрано) і Н. Королько (фортепіано) з Києва, Л. Футорська (скрипка) і С. Хоровець (акордеон) зі Львова, О. Малик (скрипка) і Н. Молдован (орган) з Хмельницького, К. Шарапов (скрипка), Д. Таран (валторна) і Т. Павличук (фортепіано) з Києва, Р. Лопатинський (фортепіано) і А. Полуденний (віолончель) з Києва, камерний оркестр «Ренесанс» із Сум та інші.

VIII Міжнародний конкурс молодих піаністів «Слобожанська фантазія», який пройшов 3–7 квітня, зібрав у Сумському вищому училищі мистецтв і культури ім. Д. С. Бортнянського 75 учасників з багатьох міст України та різних країн світу: Німеччини, Японії, Росії, Ізраїлю, Китаю, В'єтнаму. Серед переможців – учасники з України: Ю. Данілов (Львів, II премія), Т. Белікова (Харків, III премія), К. Хомякова (Київ, III премія) – у старшій групі; І. Фіалко (Київ, II премія), А. Габрук (Київ, III премія), А. Кідора (Львів, III премія) – у сере-

дній групі; Є. Бахмут (Шостка Сумської області, I премія), Р. Федюрко (Київ, I премія), С. Карапетян (Северодонецьк Луганської області, II премія), А. Мокрик (Львів, II премія), К. Трефілова (Харків, II премія), С. Лукашива (Південне Харківська область, III премія), Є. Почебут (Київ, III премія) – у молодшій групі.

З 24 по 28 квітня в Чернівцях було проведено **VII Міжнародний конкурс юних виконавців на духових та ударних інструментах «Сурми Буковини»**. У цьогорічному конкурсі взяли участь виконавці з Болгарії, Білорусі та Польщі, а також 10 областей України. У молодшій групі – 66 учасників, у середній – 44, старшій – 48.

7–9 квітня в Миколаєві пройшов **II Всеукраїнський відкритий конкурс молодих джазових виконавців «PERFORMANCE JAZZ 2017»**, присвячений **Міжнародному дню джазу**. Ініціатор проведення – Миколаївська обласна громадська організація «Миколаївський джаз-клуб». У конкурсі взяли участь понад 80 осіб – учнів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів та студентів вищих навчальних закладів України, які навчаються за спеціальністю «Музичне мистецтво» з Миколаєва, Миколаївської, Київської, Дніпропетровської, Одеської, Херсонської, Львівської, Черкаської та Харківської областей. У програмі відбулися прослуховування конкурсних програм, майстер-класи для учасників, концерти за участю майстрів естрадно-джазового мистецтва та творче спілкування учасників з членами журі й між собою. Гран-прі конкурсу отримав вокально-інструментальний ансамбль «Black» Одеського училища мистецтв і культури імені К. Ф. Данькевича.

11 квітня в Кропивницькому, у Кіровоградському музичному училищі, відбулося урочисте відкриття **XVII Всеукраїнського фестивалю-конкурсу «Нейгаузівські музичні зустрічі»**, який триватиме до 4 травня. Урочистості розпочалися майстер-класом лауреата міжнародних конкурсів, викладача Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського та Київської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату імені М. В. Лисенка І. Рябова з учнями шкіл естетичного виховання міста Кропивницького. Також відбувся концерт учнів Кіровоградської музичної школи №1 імені Г. Г. Нейгауза, які присвятили свої виступи дню народження відомого земляка, ім'я якого носить конкурс – Г. Нейгауза. До участі в конкурсних прослуховуваннях в рамках фестивалю було запрошено 60 піаністів з Києва, Донецької, Дніпропетровської, Кіровоградської, Луганської, Одеської, Рівненської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської областей, а також з Німеччини. Під час конкурсу відбулася презентація відеопроєкту «Мій Нейгауз» та концерт за участі з. а. України Ю. Кота і лауреата міжнародних конкурсів І. Алексійчук.

1–9 квітня у Великому залі Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка та Концертному залі імені С. Людкевича Львівської обласної філармонії проходив **III Всеукраїнський конкурс скрипалів**. За першість змагалися 35 учасників з різних міст України: студенти училищ культури та мистецтв, музичних коледжів, учні середніх спеціалізованих музичних шкіл, студенти, аспіранти та асистенти-стажисти вищих музичних навчальних закла-

дів III–IV рівнів акредитації. Лауреат I премії – Б. Шалига (Київ), лауреат II премії – Л. Зарубайко (Львів).

З 6 по 8 квітня в Дніпропетровській академії музики ім. М. Глінки проходив **Всеукраїнський дитячо-юнацький конкурс вокального мистецтва ім. Бориса Гмирі**. Захід проводився уже одинадцятий рік поспіль. Цього року в ньому взяли участь більше 100 вокалістів з різних областей України, а також з Білорусі та Китаю. Володарем Гран-прі став Д. Богачов, студент Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової.

8 квітня на сцені Національної опери України відбувся гала-концерт, присвячений 15-ти річчю Київської муніципальної академії танцю імені Сержа Лифаря. Програма гала-концерту була покликана продемонструвати творчу історію навчального закладу крізь призму хореографічних постановок.

ТЕАТР

З 22 по 26 квітня цього року на базі Чернігівського обласного академічного українського музично-драматичного театру імені Т. Г. Шевченка проводився **Міжнародний театральний фестиваль моновистав «Чернігівське відлуння-2»**. Цього року на ньому було представлено 9 різножанрових вистав у виконанні акторів з Білорусі, Вірменії, Литви, Молдови, Німеччини, Польщі, Румунії, Хорватії та України. Останню представляв керівник Хмельницького монотеатру «КУТ», н. а. України В. Смотритель зі своєю авторською роботою – моновиставою «Прокляті роки».

XI Відкритий регіональний фестиваль театального мистецтва «В гостях у Гоголя» розпочався в день народження письменника, 1 квітня, у Полтаві. Зазвичай, на ньому ставлять вистави за творами М. Гоголя. Проте цього року організатори відійшли від традицій – відкрив фестиваль Київський національний академічний театр оперети, який представив гала-концерт на 2 дії «Bravo, l'Operette». Винятком став і другий день фестивалю – актори Коломийського академічного обласного українського драматичного театру ім. І. Озаркевича показали комедію-оперу «Анничка» за п'єсою І. Озаркевича «Дівка на виданні, або На милування нема силування». Гоголівську лінію на фестивалі було представлено виставами «Мертві душі» Миколаївського академічного українського театру драми та музичної комедії, «Ніч перед Різдом» Дніпропетровського академічного українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка та «Одруження» Житомирського академічного українського музично-драматичного театру імені Івана Кочерги.

25–28 квітня в Дніпрі проходив **Відкритий театральний фестиваль української драматургії**, на якому п'єси сучасних українських драматургів показали колективи з Дніпра, Херсона, Києва, а також декілька вистав за творами Т. Шевченка та І. Франка.

Театри Києва запросили на прем'єри вистав: Національна опера України – опери «Флорія Тоска» Дж. Пуччіні; Національний академічний оперети – опери «Севільський цирульник» Дж. Россіні; Національний академічний російської драми ім. Лесі Українки – «Ей, ти, – привіт!» за однойменною п'єсою

Г. Мамліна; академічний драматичний на Подолі – «Сильніше пристрасті, більше, ніж любов» за водевіями А. Чехова «Ювілей» та «Освідчення»; академічний драми і комедії на лівому березі Дніпра – «Дванадцята ніч» за В. Шекспіром (у постановці взяли участь студенти 3-го акторського курсу Національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого); академічна майстерня театрального мистецтва «Сузір'я» – «На полі крові» Лесі Українки.

У театрах України відбулися прем'єри вистав: у Харківському національному опери та балету ім. М. Лисенка – «Пер Гюнт» за мотивами драматичної поеми Г. Ібсена на музику Е. Гріга; в Житомирському академічному українському музично-драматичному імені Івана Кочерги – «Заповіт цнотливого бабця» за однойменною п'єсою А. Крима; у Запорізькому академічному обласному українському музично-драматичному ім. В. Г. Магара – «Поза меж-жя/Запредиелье» за п'єсою В. Лідського «Дурненька і зек»; у Сумському для дітей та юнацтва – «Таїна буття» Т. Іващенко; у Миколаївському академічному українському драми та музичної комедії – «Я ні про що не жалкую» М. Берсона та О. Ігнатєва.

5 квітня в київському театрі «Золоті ворота» відбулося нагородження переможців премії «Дзеркало сцени – 2017». Премію засновано минулого року виданням «Дзеркало тижня. Україна». Нинішнього року її партнерами стали Національна спілка театральних діячів України та Фестиваль молоді режисури імені Леся Курбаса. Цьогорічний аспект премії – молода режисура (розглядалися київські вистави режисерів до 30 років). До списку кращих вистав цього року потрапили «Украдене щастя» за І. Франком (режисер І. Уривський, Театр «Золоті ворота») «Це все вона» (режисер В. Белозоренко, Молодий театр), «Буна» (режисер Д. Петросян, спільний проект центру «ДАХ» і театру «Practicum»), «Поступися місцем» (режисер Д. Веселовський, Молодий театр), «Чудернацькі забавки на даху» (режисер Д. Гусаков, театр «Золоті Ворота»).

ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО

29–30 квітня проходив I Всеукраїнський фестиваль-конкурс хореографічного мистецтва «Миколаївські зорі». У ньому взяли участь понад 100 колективів з Одеської, Херсонської, Вінницької, Кіровоградської, Київської та Миколаївської областей. Члени журі та колективи навчальних закладів культури й мистецтв України провели майстер-класи з різних напрямів хореографічного мистецтва. Завершиться фестиваль 1 травня гала-концертом кращих колективів фестивалю-конкурсу.

ВІЗУАЛЬНІ МИСТЕЦТВА

1 квітня у муніципальній київській галереї «Лавра» розпочала роботу міжнародна арт-резиденція FACE Residency, яка, за планами організаторів, відбуватиметься кожні два роки. Її учасниками стали митці з Німеччини, Грузії, США, України, Хорватії, Шотландії, Польщі. Протягом місяця художники досліджували простір міста, спілкувалися з київським арт-середовищем, обмінювалися один з одним ідеями, щоб у фіналі представити групову виставку „Ди-

вовижна розгубленість”, яка передаватиме враження і відчуття художників, які опинилися в іншому мовному, культурному середовищі, подасть своєрідне дослідження того, наскільки травматичний досвід пристосування та вбирання чогось нового може сприяти творчості. Куратори: Наталі Хойос, Рейнольд Шумахер (Німеччина) та А. Кахідзе, яка має досвід заснування власної резиденції в Музичах та перебування в аналогічних студіях за кордоном.

1 квітня в Полтавському художньому музеї (галереї мистецтв) ім. М. Ярошенка відкрито Міжнародну виставку-конкурс карикатур «Карлюка». У рамках конкурсу було організовано персональні виставки відомих графіків і художників-карикатуристів світового рівня. Крім цього, проводилися виставки провідних арт-салонів з Великої Британії, Сербії, Болгарії, Польщі, Росії, Бразилії, Словаччини, Туреччини.

19–23 квітня в Одесі відбувся третій фестиваль Odessa//Batumi Photo days. Усі його заходи об'єднала спільна тема «Завтра//Сьогодні». Головна виставка фестивалю, яка проходила в Музеї сучасного мистецтва Одеси, стала результатом співпраці куратора з Сінгапуру Кевіна Лі та 14 українських фотографів, чий проєкти було відібрано з понад 120. Експозиція отримала назву «В очікуванні літа». Також у рамках Odessa//Batumi Photo days пройшли виставки відомого грузинського митця Гурама Тібахашвілі та Харківської школи фотографії, до якої увійшли роботи Р. П'ятковки, С. Браткова, Б. Михайлова та інших. Крім того, у програмі фестивалю відбулися майстер-класи, лекції, фотопокази за участі фотографів і кураторів з Литви, Фінляндії, Греції та України.

20 квітня аукціонний дім «Дукат» розпочав четвертий «Тихий аукціон». Цього разу колекція налічувала 75 творів українського мистецтва від 1920-х років до сьогодення. Серед блоків аукціону – добірка післявоєнного мистецтва, сформована з робіт українських шістдесятників (А. Горської, В. Кушніра, Б. Плаксія, Г. Севрук), митців закарпатської школи живопису (Й. Бокшая, Ю. Герца, Ю. Кондратовича, А. Коцки, В. Микити), художників львівського та одеського нонконформізму (О. Аксініна, В. Алтанця, В. Ананяна, Г. Жегульської, Ю. Коваленка, Г. Левицької, Р. Сельського, В. Хруща) та представників київського неофіційного мистецтва (В. Баклицького, М. Вайнштейна, Г. Гавриленка, І. Григор'єва, А. Лимарева, Я. Левича, В. Мельниченка, Л. Рапопорт, Ф. Тетянича, М. Трегуба). Серед знахідок для колекціонерів українського авангарду – ескіз відомого бойчукіста, О. Саєнка, виконаний у 1920-х роках, робота О. Сиротенка 1930 р. «Дівчина, яка виходить з води», що є авторським графічним варіантом полотна з зібрання Національного художнього музею України, офорт знаменитого українського графіка М. Жука, створений у 1932 р. Сучасне українське мистецтво було представлено на аукціоні творами вже знамих митців (М. Вайсберга, О. Животкова, І. Ісупова, А. Криволапа, П. Макова, О. Ройтбурда, Т. Сільваши), а також молодих художників (А. Логова, М. Кравцова, Д. Куровського, О. Пронькіної, С. Силантьєва).

12 квітня в аукціонному домі «Золотое Сечение» відбувся великий весняний аукціон CLASSIC UNDERGROUND CONTEMPORARY, на якому було представлено 90 робіт, у тому числі сучасного мистецтва. Аукціону передувала

виставка, яка проходила в два етапи: перший 5–8 квітня ознайомив з мистецтвом CLASSIC і UNDERGROUND, а другий – 9–11 квітня – з CONTEMPORARY.

30 квітня в рамках пленеру сучасного мистецтва KYIV ART FORT, що проходить до 14 травня на території Національного історико-архітектурного музею «Київська фортеця», розпочала свою роботу виставка творів художників, які стали героями арт-енциклопедії «Ukraine. The Best. Культурний простір від А до Я». До експозиції увійшли роботи 20 молодих митців, студентів художніх навчальних закладів Києва, Харкова, Львова й Ужгорода, чиї роботи було відібрано серед понад 120 надісланих на конкурс. Серед них – твори, виконані в різних техніках, зокрема живопис, графіка, гравюра і скульптура. 5 травня відбудеться урочиста церемонія нагородження, на якій оголосять авторів найкращих творів.

З 21 квітня проходила виставка натюрморту «Багатослів'я мовчазних речей» з нагоди святкування 100-річчя від дня заснування Української академії мистецтв. Її організатори – Міністерство культури України, Національна академія образотворчого мистецтва та архітектури, Центр української культури та мистецтва. В експозиції було представлено твори видатних українських майстрів натюрморту.

26 квітня на вулицях Ужгорода 51 молодий художник з різних регіонів України малювали міські пейзажі. Таким було творче завдання II Всеукраїнського студентського конкурсу з живопису «Срібний мольберт», який проходив на Закарпатті. Конкурс тривав до 29 квітня. Після нагородження переможців в холі-атріумі Закарпатської ОДА було розгорнуто виставку робіт учасників конкурсу.

5 квітня у львівському Палаці мистецтв стартував IX Фестиваль «Ляльковий світ». Півсотні авторів представили дітям та дорослим кілька сотень своїх ляльок.

У Києві було розгорнуто виставки: у Центральному будинку художника – робіт В. Ралко і В. Буднікова «Три роки»; у Національному заповіднику «Софія Київська» – живопису на склі Н. Курій-Максимів; у Національному музеї українського народного декоративного мистецтва – «Мистецька феєрія Олександра Опарія»; в Національному музеї Тараса Шевченка – скульптур та живопису П. Антипа; у Національному музеї літератури – шаржів на сучасних українських письменників В. Черняка; у Музеї сучасного мистецтва України – творів родини Дідик-Войтович «Цвіт сакури»; в Літературно-меморіальному музеї Максима Рильського – авторських ляльок Ю. Петренко; у Музеї Гетьманства – художніх творів Г. Самойлюк і В. Бабенко; в Музеї історії Києва – графіки і живопису Н. Кравцова «Тунельний зір»; в Домі «Майстер Клас» – живопису М. Вайсберга «Сім днів»; у Port creative hub – робіт Є. Анцигіна «Графік прибирання»; в Американському домі – графіки і живопису С. Друзяки та С. Литвинова «Quo Vadis?»; у виставковому просторі Європейської Бізнес Асоціації – картин, скульптур та інсталяції Т. Войтович «Му Vortex»; **в галереях та арт-центрах:** «Дім Миколи» – живопису М. Шкарупи «Тонка межа»; в

«Карась Галерея» – живопису Е. Потапенкова «Танці»; Port creative hub – робіт Є. Анцигіна «Графік прибирання»; «АВС-арт» – живопису В. Каноненка «The Мальовидла»; Closer – фоторобіт М. Шаленного «Penetration»; «Дукат» – творів П. Бевзи, М. Вайсберга, О. Животкова та інших «Вісім подорожей Ван Гога»; «Щербенко Арт Центрі» – скульптур і живопису В. Сидоренка «Деперсоналізація»; «Лавра» – живопису В. Равлюка «Теплобачення»; «Unlimited Art Foundation» – творів М. Ващук «Тиск»; «Я Галерея» – фоторобіт М. Вайнштейна «За дужками»; «Шоколадний будинок» – графіки П. Ситника; «Mironova Gallery» – творів Г. Криволап «Цвіт»; «Voloshyn Gallery» – живопису А. Валієвої «Спогади майбутнього і минулого».

У містах України експонувалися виставки: у Миколаєві – живопису н. х. України А. Антонюка «Небесне і земне»; в Луцьку – «Пасхальний сувенір від Анатолія Бойка», «Осяяні Великоднем. Іконопис на склі волинської художниці Галини Черниш», творів П. Бевзи «Антологія»; у Львові – ікон Р. Козлюка «Берегиня», творів у техніці сакрального живопису Я. Мовчан «Проникнення»; в Сумах – живопису Д. Чуднова «Народжений в день Перемоги», живопису І. Калюжної «Краса по-українськи»; фоторобіт В. Оглобліна «Грузія: життя за хмарами»; в Дніпрі – творів Л. Берната, О. Малих, В. Шкарупи; в Хмельницькому – робіт О. Яремчука.

Меморіальну дошку видатному архітекторові Ю. Дмитренку відкрито в Одесі.

КІНОМИСТЕЦТВО

З 19 по 23 квітня в столиці відбувся **VI Київський міжнародний фестиваль короткометражних фільмів KISFF**. Загалом на ньому було представлено понад 300 стрічок з понад 52 країн світу. В міжнародному та національному конкурсах відбулися покази 13 зарубіжних і 9 українських стрічок відповідно. Обидві програми судило професійне міжнародне журі. Серед вітчизняних фільмів найкращим визнано «24» режисера С. Битюцького. А стрічку А. Любинецької «Київ/Москва» було удостоєно особливої відзнаки журі та призу глядацьких симпатій. Окрім традиційних конкурсних та позаконкурсних програм, на відвідувачів чекали десятки кураторських підбірок, шоу-кейси провідних кіношкіл, відомих кінофестивалів, ретроспективні блоки українського кіно, спеціальна дитяча програма від VIS Vienna Shorts, світова кіноспадщина, Sound&Vision, експериментальне та радикальне кіно, індустрійні та освітні події в Kyiv Academy of Media Arts – круглі столи, панельні дискусії тощо. Основну частину програми KISFF було презентовано в кінотеатрі «Україна». Свої двері глядачам відчинив для авангардних та ретроспективних програм кінотеатр «Ліра», музичні гурти, що озвучили короткометражні фільми, приймав Будинок кіно, а open-air локацією для вечірнього перегляду кіно під зорями став Маріїнський парк.

28 квітня – 2 травня в Славутичі Київської області проходив **IV Міжнародний фестиваль кіно й урбаністики «86»**. У повнометражній програмі було представлено українські прем'єри десяти фільмів. У програму національного

конкурсу «Пальма півночі» з 75 робіт відібрано шість фіналістів. Також у програмі фестивалю «86» – ретроспектива Джона Сміта, одного з ключових авангардних кінематографістів сучасності, та Q&A з режисером. Спільно з «Чілдрен кінофест» було показано дитячу кінопрограму. Втретє відбувся конкурс-лабораторія урбаністичного кіно MyStreetFilms-Рубіж. Молоді режисери з міст Луганської та Донецької областей показували стрічки про середовище, де вони вирости. Окрім кіно, в рамках фестивалю відбулися музична, урбаністична і театральна програми. На церемонії закриття події було оголошено переможців конкурсів «Пальма Півночі» та MyStreetFilms-Рубіж. В обох конкурсах симпатії глядачів і журі збіглися. Так, приз глядацьких симпатій і Гран-прі «Пальми Півночі» виборола А. Калініченко з фільмом «Хто ти. Хто я. З наукового погляду». Приз глядацьких симпатій і Гран-прі MyStreetFilms-Рубіж дістались М. Стояновій за фільм «Ма». Спеціальний приз отримав фільм «Гірник» М. Ворончук.

7–9 квітня в «Київській фортеці» відбувся **IV Міжнародний фестиваль історичного кіно**, співorganizаторами якого вже вчетверте виступили ГО «Міжнародний соціально-культурний проект „Джойфест”» і НІАМ «Київська Фортеця». У цьому році фестиваль почав крокувати Україною: в квітні відбулися перші покази фестивальних фільмів у Сумах. На фестивалі було представлено три блоки фільмів: історичне ігрове кіно, повний метр – історичне документальне кіно, короткий метр – історичне документальне кіно. У конкурсній програмі брали участь фільми з України, Білорусі, Швейцарії, Естонії, Литви. До списку переможців потрапив ряд українських фільмів, які було відзначено в різних номінаціях: «Кращий образ в кадрі» – документальний фільм «Довженко. Український Гомер» С. Бігуна (2014–2016); «Кращий звук»: «Хто Миколая любить?» – документальна стрічка О. Каретник (2016); «Короткий метр. Кращий сценарій»: док. фільм «Найближчі до Бога, Україна» С. Бігуна (2016); «Короткий метр. Краща режисура» – «Первісний авангард», «Укркінохроніка» (2016); «Короткий метр. Кращий історичний фільм»: «Вічний вогонь» І. Піддубного (2016); «Кращий історичний ігровий фільм»: «Жива, Україна» (2016); «Повний метр. Краща режисура» – «УКРАЯ»: документальний фільм-розслідування І. Піддубного (2016). У позаконкурсному показі було представлено серед інших фільми виробництва українських кінематографістів «Моя бабуся Фанні Каплан» (2016) О. Дем'яненко та «Іван Сила» (2013) В. Андрієнко. Також в програмі фестивалю – брифінги, круглі-столи, майстер-класи для обміну досвідом, присвячені актуальним проблемам історичного кіно.

7–9 квітня в Тернополі проходив **I Всеукраїнський фестиваль дитячого кіно, анімації і телебачення «КіноХвилька»**. В його програмі крім демонстрації кращих українських дитячих фільмів та мультиків, були презентація дитячої телешколи (Запоріжжя) та анімаційної майстерні під керівництвом Р. Дзвонковського (Івано-Франківськ), кастинг дітей на головні ролі у повнометражному фільмі А. Матешка «Гаврик», зустрічі з майстрами виробництва дитячого кіно та анімації з Києва та регіонів. А серед заходів для дорослих – дискусійна панель на тему «Мультфільм як зброя в інформаційній війні за душі

українських дітей». Організаторами фестивалю виступили творче об'єднання «КіноХвиля» та громадська асоціація регіонального розвитку і міжнародного співробітництва Тернопільщини «Стратегія успіху» за сприяння Державного агентства з питань кіно, Національної спілки кінематографістів України, студії «Укранімафільму» та Тернопільської міськради. А профінансовано його через надання гранту в рамках Програми національних обмінів Євросоюзу та Національного фонду підтримки демократії (США).

4 квітня в Луцьку пройшов **Фестиваль короткометражних фільмів «Ревенкові кінометри»**, присвячений 80-річчю від дня народження з. п. к. України, кінорежисера **Б. Ревенка**. Під час заходу присутні мали можливість переглянути добірку фільмів авторства Б. Ревенка. В рамках фестивалю також відбулося відкриття меморіальної дошки на фасаді будинку, де довгий час працював кінорежисер.

7–9 квітня в Полтаві було проведено **Дні українського кіно в рамках Всеукраїнського фестивалю мистецтв «Мазепа-фест»**. Покази влаштувало обласне товариство «Просвіта» спільно з Держкіно. Програма Днів українського кіно включала: їх відкриття та покази художнього фільму «Жива» Т. Химича, анімаційного фільму «Микита Кожум'яка» М. Депояна та драми «Гніздо горлиці» Т. Ткаченка, документального фільму О. Саніна та М. Джонатана Харріса «Переломний момент: Війна за демократію в Україні», та художнього фільму Ю. Ілленка «Княгиня Ольга» у новій редакції. У заході взяли участь кінематографісти, які долучилися до створення стрічок.

20 квітня в Києві відбулася урочиста **церемонія вручення національної кінопремії «Золота дзига»**, яку заснувала Українська кіноакадемія, її першим лауреатам. Журі конкурсу розглянуло 76 фільмів, найкращі з яких потрапили до короткого списку. Абсолютним переможцем став фільм «Гніздо горлиці» Т. Ткаченка (за *найкращий фільм, режисуру, головну жіночу роль, головну чоловічу роль, жіночу роль другого плану та чоловічу роль другого плану*). Переможцями в номінаціях «*Найкращий документальний фільм*» і «*Найкращий анімаційний фільм*» стали «Головна роль» С. Буковського і «Микита Кожум'яка» М. Депояна. В номінації «*Найкращий оператор-постановник*» кращими стали М. Кузьменко та О. Поздняков за роботу над стрічкою «Жива ватра». О. Дем'яненко та Д. Томашпольський отримали премію за *найкращий сценарій фільму* «Моя бабуся Фані Каплан», а О. Батенев і С. Бржестовський – в номінації «*Найкращий художник-постановник*» за роботу над фільмом «Моя бабуся Фані Каплан». А. Загайкевич, композитор фільму «Жива ватра» отримала «Золоту дзигу» в номінації «*Найкращий композитор*». Премії в номінації «*Найкращий ігровий короткометражний фільм*» удостоєно стрічку «Кров'янка» режисера А. Непиталюка та продюсера М. Асадчого. А традиційну премію «*За видатний внесок у мистецтво кіно*» вручено н. а. України Л. Кадочниковій – виконавиці ролей у вітчизняних кіношедеврах «Тіні забутих предків», «Вечір на Івана Купала» та інших.

У квітні на екрани вітчизняних кінотеатрів вийшов документальний фільм А. Курова «Процес», присвячений українському режисерові О. Сенцову,

який нині перебуває в ув'язненні на території РФ. Частину зборів від продажу квитків буде перераховано його сім'ї. Стрічку знято за підтримки Естонії, Польщі та Чехії.

МУЗЕЙНА СПРАВА

З 13 квітня в Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький Арсенал» відбулося відкриття виставки «Чисте мистецтво». В одному просторі було представлено роботи М. Приймаченко та А. Савадова, Г. Малявіна та О. Ройтбурда, Г. Тарасюка та О. Грищенка, О. та Є. Лещенків. Ідеєю організаторів арт-проекту було поєднання класичних традицій із народним живописом, наївним мистецтвом, примітивізмом, авангардом і сучасним мистецтвом. Проект створено разом з Національним художнім музеєм України, Національним музеєм українського народного декоративного мистецтва, Національним центром народної культури «Музей Івана Гончара», Полтавським художнім музеєм ім. Миколи Ярошенка, Музеєм народної архітектури і побуту України «Пирогів». «Чисте мистецтво» є продовженням низки виставкових проектів «Мистецького Арсеналу», серед яких «Вікна», «Катерина Білокур. Хочу бути художником» та «Марія Приймаченко. Неосяжне».

У Національному музеї мистецтв ім. Б. та В. Ханенків продовжувала свою роботу виставка «Царство Флори», яку було відкрито ще в березні. Більшість експонатів нещодавно відреставровані в Національному науково-дослідному реставраційному центрі України. У першому залі було представлено переважно твори живопису, графіки і скульптури. Вперше на виставці відвідувачі могли побачити мармуровий барельєф «Офелія», виконаний легендарною актрисою Сарою Бернар; портрет Сюзанни де Лоррен в образі Флори та маленький шедевр італійського бароко – квітковий натюрморт Бартоломео Бімбі. Ці твори досі ніколи не було показано ані в постійній експозиції, ані на виставках, так само як і ціла низка керамічних та металевих предметів, а також народні ікони на склі, представлені у другому залі.

Презентація виставки «Втрачений світ» до 70-х роковин операції «Вісла» відбулася 27 квітня в Національному музеї історії України. Серед експонатів були старовинні предмети одягу, писанки, дерев'яні скульптури, фоторепродукції дерев'яних храмів Лемківщини тощо. Виставка є спільним проектом Українського інституту національної пам'яті, Національного музею історії України, Тернопільської ОДА та Тернопільського обласного краєзнавчого музею.

КМДА, Музей історії Києва, «Карась Галерея» та Фонд «Art Huss» запросили 27 квітня в Музей історії Києва на відкриття виставки «Київський Пейзаж. Найкраще з музейних колекцій» – однієї з найбільших, на якій було представлено київський пейзаж. Проект складався з двох експозицій: музейної та робіт сучасних художників.

У Національному музеї імені Андрея Шептицького у Львові було розгорнуто виставку «Йов Кондзелевич. Велич і слава. Європейський контекст», яку ініціювала Львівська філія Національного науково-дослідного реставраційного центру України. Автор і втілювач проекту – дослідник спадщини Й. Кондзеле-

вича, кандидат мистецтвознавства Т. Откович, а куратор – художник, сценограф і реставратор М. Откович. У цьому культурологічному проекті вони прагнули представити творчість українського іконописця в контексті європейського мистецтва XVI–XVII століть на тлі творчості великих майстрів Ренесансу – Ель Греко, Рафаеля Санті, Тіціана Вечелліо та Альбрехта Дюрера.

У Миколаївському обласному художньому музеї ім. В. В. Верещагіна було організовано захід, присвячений 95-річчю від дня народження лауреата Національної премії України ім. Т. Шевченка, майстрині петриківського декоративного розпису М. Тимченко; виставку «Спадщина. Відродження. Українська сакральна дерев'яна скульптура та ікона XVIII–XIX століть. Українська сучасна пластика» та презентацію-екскурсію картини «Ранок. Морська затока» з циклу «Айвазовський в Миколаєві», присвяченого 200-річчю від дня народження художника.

Колекція Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. Яворницького збагатилася новим цінним експонатом. Із села Кохівка Павлоградського району Дніпропетровщини до музею відправлено кам'яного половецького ідола тисячолітньої давнини. Стародавня кам'яна статуя в досить поганому стані, оскільки приблизно чверть століття пролежала в несприятливих умовах, а тому потребує невідкладних реставраційних робіт або консервації.

У музейні фонди Державного історико-культурного заповідника міста Острога Рівненської області надійшов подарунок від родини Соловіїв, яка мешкає в Австралії. Це, зокрема, «Кобзар» Т. Шевченка, ілюстрований його малюнками (видавництво «Полтава», Буенос-Айрес, 1950); малоформатне видання творів Лесі Українки в 12 томах (видання А. Тищенка та Г. Білоуса, Нью-Йорк, 1953); дві книги У. Самчука, видані товариством «Волинь» у Вінніпезі – «На білому коні» (1972) та «На коні вороному» (1975); репринтне видання книги М. Номиса «Приказки та прислів'я. Передрук видання 1884 року» (м. Саут-Баунд-Брук, США, 1985).

Після експонування в Луцьку на виставці «Татари на Волині» в Музей книги та друкарства Державного історико-культурного заповідника міста Острога Рівненської області повернувся «Коран», переписаний в Острозі на початку XIX століття. А поруч із ним уперше експонується унікальний каламар. Завдяки досліднику мусульманського сходу М. Якубовичу, який проводив атрибуцію, встановлено, що каламар належав особистому секретареві кримськотатарського хана Джанібєка Герая Мухаммеду. Каламар придбано у музейні фонди заповідника на кошти мецената Г. Аршинова на аукціоні «Віоліті». Знайдено його біля Сміли, що в Черкаській області.

Культурно-археологічний центр «Пересопниця», що на Рівненщині, отримав ще 3 різномовні екземпляри Біблії, і їх у колекції стало вже 7 десятків. Найновіші переклади Біблії, що надійшли до «Пересопниці», виконано марійською, удмуртською та алтайською мовами.

У Рівненському обласному краєзнавчому музеї відбулися традиційні читання, присвячені пам'яті уродженця краю, Героя України, колишнього директора Львівської національної галереї мистецтв Б. Возницького. Цього року вони

були присвячені збереженню, вивченню та використанню пам'яток історико-культурної спадщини Рівненщини.

18 квітня компанія «Google» запустила віртуальний тур з відвіданням унікальних дерев'яних церков Карпатського регіону, внесених до Списку світової спадщини ЮНЕСКО. Разом із Міністерством культури України компанія оцифрувала зображення 8 храмів і створила сайт «Дерев'яні церкви Карпатського регіону», де можна дізнатися більше про всі пам'ятки, а також прокласти до них маршрути на «Google Maps». 3D-тури доступні і в режимі «Street View» на «Google Maps».

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

6–7 квітня Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого за підтримки Міністерства культури України проводила X Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Бібліотека і книга в контексті часу». Тема року – «Бібліотеки України в контексті євроінтеграційних процесів». У рамках конференції відбулося обговорення таких питань: публічні бібліотеки – структурні зміни як результат реформи децентралізації; європейський досвід для бібліотек України; трансформація методичної функції бібліотек як вимога часу; координація роботи бібліотек: кращі практики і перспективи; досвід участі бібліотек у міжнародних проектах та програмах.

21 квітня в Національній бібліотеці України ім. Ярослава Мудрого учасники Програми стажування в апараті Верховної Ради України (інтерни) зустрічалися з доктором політичних наук, заслуженим працівником культури України, науковим консультантом Інституту законодавства Верховної Ради України А. Погореловою, яка брала активну участь у заснуванні цієї програми, що діє за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку вже 22-й рік. До уваги молодіжної аудиторії з різних регіонів України було представлено першу лекцію з курсу «Культура і демократія», що викликала інтерес, запитання та пропозиції. Генеральний директор бібліотеки – кавалер орденів княгині Ольги III та II ступенів, віце-президент Української бібліотечної асоціації, заслужений працівник культури України Т. Вилегжаніна – розповіла про активну соціокультурну діяльність свого закладу з урахуванням особливого значення живої книги в умовах надмірного захоплення молоді різноманітними гаджетами.

Свій 50-річний ювілей відзначала Національна бібліотека України для дітей. Офіційний захід святкування відвідали численні почесні гості, за підтримки та сприяння яких бібліотека розбудовується та розвивається. Кращим її працівникам було вручено грамоти та нагороди Міністерства культури України. Непересічною подією свята стало погашення оригінальної марки, яку державне підприємство «Укрпошта» виготовила спеціально до ювілею Національної бібліотеки України для дітей. Святкування супроводжувалося виступами дитячих творчих колективів Київської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату ім. М. В. Лисенка.

У Публічній бібліотеці ім. Лесі Українки для київських бібліотекарів було проведено тренінг «Як зчитувати QR-коди». QR-кодування є ефективним

сервісом, оскільки забезпечує зв'язок між паперовими книгами та онлайн-світом, допомагає користувачам швидко отримувати доступ до потрібної інформації без необхідності вручну вводити запит на комп'ютері.

Луганська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Горького, яка сьогодні розміщується у Старобільську, активно долучилася до відзначення Рокку Японії в Україні та планує провести численні заходи, присвячені японській культурі та її традиціям. Насамперед доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Луганського національного університету ім. Т. Шевченка О. Набока прочитав лекцію «Японія: світ самураїв». Учасники свята ознайомилися з історичними обставинами формування японської цивілізації, національно-культурними особливостями цієї країни, міфами про виникнення світу тощо. Аматори пера «Літературного БУМу» представили власні зразки жанрів японської поезії – хайку (хоку) та танка (вака). А юні художники провели конкурс на найцікавіший аніме-малюнок «Акіхабара по-українськи».

До Всесвітнього дня книги і авторського права Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека провела регіональний форум «Книжкова весна на Хмельниччині», на якому не лише представили нові твори хмельницьких авторів, а й визначили кращі видання минулого року. Для цього у центральних районних та міських бібліотеках області було опитано майже 1,2 тис. читачів.

Проблемам розвитку дитячого читання та ролі бібліотек у їх вирішенні було присвячено круглий стіл, організований департаментом суспільних комунікацій КМДА разом з Національним інформаційним агентством «Укрінформ». Питанням відповідних змін формату роботи бібліотек були присвячені виступи заступника генерального директора з питань інформаційно-бібліотечного обслуговування користувачів Національної бібліотеки України для дітей Т. Шамаріної, завідувача відділу обслуговування Центральної міської бібліотеки для дітей ім. Т. Шевченка С. Енгибарян та ряду інших працівників київських дитячих книгозбірень.

Бібліотеками проведено заходи до: 150-річчя від дня народження українського літературознавця, поета, мовознавця, фольклориста, громадсько-політичного діяча О. Колесси, 135-річчя від дня народження українського історика, мистецтвознавця, архівіста, музейного та архівного діяча В. Модзалевського; 110-ї річниці від дня народження українського письменника М. Трублаїні, 80-річчя від дня народження українського письменника, публіциста, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка В. Рутківського; 80-річчя від дня народження українського прозаїка, перекладача, літературознавця О. Леонтович (Вороніна), а також 320-річчя від дня народження французького письменника А. Прево, 310-річчя від дня народження англійського письменника Г. Філдінга; 110-річчя від дня народження українського та російського письменника В. Беляєва та інших.

ЛІТЕРАТУРА. ЧИТАННЯ

У столичному Національному центрі ділового та культурного співробітництва «Український дім» працювала **XIII Київська міжнародна книжкова**

виставка, в якій взяли участь понад 50 вітчизняних видавництв. Під час заходу кожен охочий міг взяти участь у благодійній акції із створення великої бібліотеки для дітей українського Донбасу «Подаруй радість дитині – поділися книжкою».

23 квітня, у Всесвітній день книг і авторського права, в Києві стартував **проект «Молоді піднімають класику»**. Прямо у коридорах Київського академічного Молодого театру перед початком вистав його актори декламували уривки з творів книжкової серії «In studo» (з лат. «Без прикрас»), що вийшли у видавничому центрі «Академія». Це проза Лесі Українки, В. Стефаніка, В. Підмогильного, А. Кримського та інших. Почути уривки з творів незабаром зможуть усі охочі – в мережі з'являться відеоролики акторів театру.

Родинний фонд М. Рильського «Троянди й виноград», Український фонд культури та Київський літературно-меморіальний музей М. Рильського оголосили про початок вже четвертого **Всеукраїнського поетичного вернісажу «Троянди й виноград – 2017»**, який проводитиметься для поетів-аматорів. Нинішній марафон триватиме майже півроку – включно по вересень. У жовтні журі підіб'є підсумки, за якими відкритим голосуванням будуть визначені до 12 лауреатів і дипломантів. Переможців визначатимуть у 4 номінаціях: філософська лірика, патріотична, пейзажна та інтимна. А вже у листопаді лауреатів запросять до Києва на літературно-мистецьке свято вшанування. Під час урочистої церемонії лауреати читатимуть свої твори, отримають іменні дипломи та спеціальні призи.

I Всеукраїнський книжковий фестиваль відбувся в Черкасах. Захід в обласній філармонії протягом 3 днів відвідали понад 7 тис. черкащан і гостей міста, а загалом участь у ньому взяло майже 10 тис. осіб; свою продукцію представили майже 40 видавців. Презентації книжок, тренінги, освітні лекції, розіграші та арт-зони – такою насиченою була програма фестивалю.

Столична книгарня «Є», видавництва «Дух і літера» та «Знання» запросили 20 квітня на презентацію спільного видання книжки Шолом-Алейхема «Тев'є-молочник». Пропонована книга – це перший повний переклад повісті українською мовою без купюр і скорочень, з кваліфікованими примітками та науковим коментарем. Останній розділ книги за радянських часів було заборонено до друку й українською мовою публікується вперше. Видання підготовлено спільно з Центром досліджень історії та культури східноєвропейського єврейства.

Творчий десант майстрів слова з Вінниці побував у Могилів-Подільському прикордонному загоні і передав для бібліотеки нові прозові та поетичні твори. Гості спілкувалися з військовими, які несуть службу у районі села Лядова, що на українсько-молдовському кордоні. Письменник В. Давиденко розповів про цікаві знахідки, на які натрапив в архівах під час роботи над книгою «Монастир». Ще одне подароване видання має назву «Україна в огні». Це – збірка творів вінницьких письменників, присвячених нинішнім захисникам країни, які стримують ворога на Донбасі. Також передали свої твори прикордонникам письменники Т. Яковенко і В. Вітковський.

АМАТОРСТВО. ПРОСВІТНИЦТВО

Понад 120 тис. гостей з України, країн близького і далекого зарубіжжя завітали на **традиційне свято-карнавал сміху «Гуморина»**, яке розпочалося 1 квітня в Одесі. Цьогоріч у рамках «Гуморини» проходили локальні фестивалі й змагання любителів жартовувати. На **VII Міжнародний фестиваль клоунів і мімів «Комедіада»** до Одеси приїхали учасники з Білорусі, Франції, Угорщини, Ізраїлю, Іспанії, Молдови, Румунії, Австрії, Бельгії, Німеччини, а також з багатьох міст і сіл України. Інтернаціональна команда в Будинку клоунів показала виставу «Клоун-шоу» для дітей-сиріт, переселенців, інвалідів. А для поранених бійців із зони АТО учасники фестивалю у військовому госпіталі представили виставу «Нон-стоп-клоун». 1 квітня на головній вулиці Одеси – Дерибасівській – відбувся традиційний карнавал любителів жартів і розіграшів. Одним з подарунків «Гуморини – 2017» одеситам і гостям міста стало «Караоке на Майдані» з І. Кондратюком. У День сміху із самого ранку відчинилися двері до «Країни чудес», організованої в Міському саду для юних учасників «Гуморини». Тут відбувся фестиваль коміксів, де кілька десятків персонажів з відомих фільмів, коміксів і комп'ютерних ігор змагалися за звання кращого учасника косплей-шоу – яскравого конкурсу костюмів. А заключним акордом свята став гала-концерт за участі зірок світової та української естради.

10 квітня Одеса відзначила 73-тю річницю від дня визволення міста від румунських і німецько-фашистських окупантів. У день визволення міста в Одесі пройшли численні святкові заходи: **гала-концерт міського огляду-конкурсу «Пісня в солдатській шинелі»** – в Одеському російському драматичному театрі, концерти оркестрів духової музики в рамках **IV Міжнародного фестивалю «Весняна Одеса»**, в якому взяли участь колективи з Туреччини, Чернігова, Києва і, звичайно, Одеси тощо.

У Сумах 21–23 квітня проходив **XXIX Міжнародний фестиваль авторської пісні і пісенної поезії «Булат»**, у якому взяли участь виконавці з Росії, Білорусі, Вірменії, США та багатьох регіонів України. Програма фестивалю включала: благодійні концерти, виступи молодих авторів та виконавців, ігровий квест у центрі Сум, навчальні майстер-класи, творчі майстерні, поетичний перформанс, гала-концерт тощо.

У **Міжнародному пісенному фестивалі-конкурсі для дітей та молоді з особливими потребами «Золотий птах»**, який уже втретє відбувся у Вінниці, взяли участь представники з України та Польщі. Вони виступили 8 квітня у Вінницькому обласному українському академічному музично-драматичному театрі ім. М. К. Садовського. До фіналу потрапили 23 конкурсанти віком від 10 до 23 років. Перше та друге місця вибороли С. Михайленко (м. Кропивницький) та В. Чорна (м. Олександрія).

8–23 квітня в Києві проходив **VII Всеукраїнський фестиваль писанки**. Цього року на ньому було показано рекордну кількість мега-писанок – 858 штук. 374 з них були розписані українськими художниками в авторському стилі – їх розмістили на Софійській площі. На Михайлівській площі було виставлено інші писанки, що представляли традиційні розписи регіонів України, а також

розписані дітьми. Тут же була зона дитячих розваг. Також на території великоднього містечка було представлено Всеукраїнську колекцію великодніх писанок, яка нараховувала 25 тис. експонатів. На Володимирському проїзді проходив Великодній ярмарок та Ярмарок садівництва. А в парку «Володимирська гірка» розмістилася лаунж-зона, зона майстер-класів, ярмарок живопису і хенд-мейду.

З метою об'єднання дітей України та привернення уваги небайдужих до необхідності мирного розв'язання конфлікту на сході країни в Київському палаці дітей та юнацтва проходив **міський відкритий фестиваль дитячо-юнацьких художніх колективів «Ми – разом!»**. У його рамках проходили творчі майстер-класи, виступи з різних видів мистецтв (вокал, хореографія, фольклор, музика, цирк), а також окремі творчі заходи («Веремія» та «Гра скликає друзів»), було створено за схемою «5+5+5» (тобто 5 творчих колективів із зони АТО, 5 – із Києва і стільки ж – від КПДЮ). У проекті «Ми – разом!» взяли участь творчі дитячо-юнацькі колективи з різних регіонів України. Підсумком зустрічі стали спільні номери учасників під час гала-концерту.

Матеріал підготувала

Темненко Ю. М.,
редактор відділу наукового
аналізу й узагальнення
інформації

Комп'ютерне опрацювання та редагування **І. Г. Піленко**

Підписано до друку 08.06.2017. Обл.-вид. арк. 1,16. Б/т. Зам. 60. Безплатно

Ротапринт НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ–1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12